

Storspov

Storspovens vittljudande och vemodiga drillar är fortfarande ett välbekant inslag i valldominerade trakter. © Mikael Arinder

Storspovens utmärkande långa, böjda näbb och säregna läte gör den till en karaktärsart i jordbrukslandskapet. Storspoven har många lokala namn. Namnet spovanses kunna härledas från fornsvenskans "spoe" vilket betyder "fågeln som spionerar, är misstänksam, skygg". Likt många andra vadarfåglar kan storspoven bli mycket gammal. Den äldsta kända fågeln blev hela 31 år.

Stabila hemmiljöer

Storspoven är mycket ortstrogen vilket betyder att den återvänder för att häcka till den plats där den en gång kläcktes. Detta innebär att det tar lång tid för storspovar att etablera sig i nya områden. Trots restaureringar av flera svenska fågelsjöar, tex. Askövik, Hjälstaviken och Tåkern har inte storspovarna återvänt dit.

Storspoven behöver:

Föda

Födan består av insekter, spindlar och daggmaskar. Ungarna är borymmare och lämnar boet bara någon dag gamla och kan då hitta föda själva. Honan lämnar ungarna efter 1–2 veckor och flyttar då söderut. Hanen stannar kvar och flyttar söderut tillsammans med ungarna.

Öppna landskap

Storspoven har idag sina främsta förekomster i slättbygder med stor andel vallar och på måttligt betade strandängar. Reviren är stora, 40–100 ha. Boet läggs ofta i vallar eller trädor nära vatten (stora diken, åar, sjöar, hav) och långt från skogskanter och dungar. Bon som läggs på plöjen förstörs ofta i vårbruket.

Mars	April	Maj	Juni	Juli	Augusti	September
Återvänder till Sverige från vinterkvarteren vid Nordsjökusten		Äggläggning och ruvning	Äggen kläcks. Ungarna lämnar snabbt boet och finns tillsammans med hanen i fältet. Honan flyttar söderut.		Hanar med ungar bildar flockar. Flytten söderut påbörjas.	

Storspov

Måttligt betade strandängar, viktig häckningsmiljö för storspov. Skåne, maj.
© Olle Kvarnbäck

HOT:

Tidig slåtter förstör många häckningar

- Ensilageskörd i maj–juni riskerar att förstöra många bon eller döda ungar.
- När vallodling i slåttbygder ersätts av spannmålsodling.
- När trädesåkrar i slåttbygd odlas upp.
- När jordbruksmarker växer igen. Ett brukat område bör vara minst 50 ha för att hysa storspov.
- Jakt i övervintringsområdena.
- Historiskt sett är omfattande dränering av åkermark i slåttbygd främsta orsaken till storspovens minskning

ÅTGÄRDER:

Storspoven gynnas av senarelagd slåtter och bevarande av våtmarker i odlingslandskapet

Skydd av boplats

- Storspoven gynnas av måttlig hävd. Variation i fältskiktet ger goda födoförutsättningar och skydd åt ägg och ungar. Skogsdungar och solitärträd kan locka till sig rovdjur och bör i en del fall plockas bort.
- På fält där storspov häckar är en sen höskörd är att föredra framför en tidig ensilageskörd.
- Fälten bör slås inifrån och ut. Ungarna får därigenom en chans att lämna fältet. Metoden gynnar även övrigt vilt.
- Studier har visat att trampskador på vadarbon från betande djur i en del fall kan vara omfattande. Problemet kan minskas genom att hålla lågt betestryck till slutet av juni i betesmarker där spovar och andra vadare häckar. Ett högt betestryck på sensommaren skapar däremot bra häckningsmiljö till nästföljande år.
- Om du hittar ett bo under vårbruket, kör runt det!

Öka tillgången på föda

- Värna våtmarker intill åkermark. Även mindre områden längs fältkanter kan vara viktiga födosöksmiljöer.
- Återskapande eller nyanläggande av våtmarker kan ha mycket positiv effekt.
- Odlavall på odikade skiften istället för att dika och odla spannmål.